

a wjeliki ma wokoło 20 starych ludźi, kotřiž, hdyž so ze Serbami zeńdu, serbsey řeča, jich džěci pak njemóža serbsey; nimo tutech stej tam dvě młodej serbskej žonje wudatej, a tři serbske džowki tam słužachu; tuž bě tam 1880 wšo hromadže 25 serbskich ludźi. W Nosydłojcach (Nossdorf) a Jamnom (Jamno) wjelikim a małym rozumja někotři stari ludžo, traš 10 do hromady, hišće serbski; podobno je w Domašojcach (Domsdorf), a Khójnje (Khójna = Koyne), Třešojcach (Tschacksdorf). W Žimorojcach (Siemersdorf), Smaržowje (traš hišće 10) a Jatach (Jaty, Smol. Jata, něm. Jethe) móža stari ludžo hišće serbski. W Jatach su k tomu hišće tři cyle serbske swójby. Před 50 lětami powědachu w Třešojcach po swědčenju šoŕty Jakuba z Małeho Kólska wšitcy starši ludžo mjez sobu hišće serbski, z džěci pak hižo němski; džensniši dzeń je tam z najmjeńša hišće 50 starych serbskich ludźi, kiž so tež wot wyšnosće hišće jako Serbja wobhladuja, dokelž khudši z nich lětnje pjenježnu podpjeru z Budarjoweho wustawa dostawaju, hdyž tež je jich za poslednje lěta mjenje, hač w prjedawšim času. Serbske předowanje je w Třešojcach w spočatku tutoho stolěta zastało, a w Bóžemysli (Bóžemysl = Bademeusel; Smol. Bužemysle; w Kólsku praja: Bóžemósl) nad Nysu traš hišće trochu prjedy. Tehdy mjenujcy dosta Třešojška wosada přenjeho němskeho fararja, kiž drje při swojim zastupje slubi, zo chce serbsku řeč nawuknuć; ale jako so na přenje předowanje zwaži, bě to tak žadławo, zo cyrkwinska rada in corpore k njemu přińdže a jeho prošese, zo by wosadu z tajkim serbskim předowanjom přichodnje na pokoj wostajił, a zo chcedža so radšo z němskim předowanjom spokojić, hač runje je njedorozumja, nježli serbske w tak zrudnej řeči słyšeć. Wučer, kiž mi do powědaše, přistaji z wjesołosću: Der verstand's! W Bóžemysli wudželeju so tež hišće starym khudym ludžom dary z Budarjoweho wustawa, a starše žónske khodža tam hišće w serbskej drasće, nic pak młódše; z teju dweju přičinow mój swědk šoŕta Jakub wotwodžuje, zo su tam hišće někotři (2—5) Serbja. Po jeho swědčenju stoji w Žimorojcach ze Serbowstwom tak: Wšitcy wobydlerjo, kiž su přez 50 lět, wuměja serbski powědać, ludžo wot 30—50 lět z wjetša hišće serbski rozumja, powědaju pak špatnje, wot 20—30 lět starych